

Διεθνής δικαιοσύνη «άνευ σημασίας»

Η απόφαση του εισαγγελέα του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου (ΔΠΔ) να ζητήσει από το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο την έκδοση εντάλματος σύλληψης του πρωθυπουργού και του υπουργού Αμύνης του Ισραήλ και 3 ηγετικών στελεχών της Χαμάς έχει ήδη προκαλέσει διπλωματική θύελλα.

Οργισμένες αντιδράσεις δεν ήρθαν μόνο από το Ισραήλ αλλά και από την Ουάσινγκτον, με τον πρόεδρο Μπάιντεν να χαρακτηρίζει την απόφαση «εξοργιστική» και αρκετούς γερουσιαστές να ζητούν κυρώσεις κατά του ΔΠΔ. Ας υπενθυμίσουμε ότι τον περασμένο χρόνο, όταν το ΔΠΔ εξέδωσε ένταλμα σύλληψης του ρώσου προέδρου Πούτιν, ο πρόεδρος Μπάιντεν είχε σπεύσει να χαρακτηρίσει το ένταλμα «δικαιολογημένο» και οι ΗΠΑ είχαν συνδράμει στη συλλογή στοιχείων για τα ρωσικά εγκλήματα στην Ουκρανία στηρίζοντας το έργο του ΔΠΔ.

Η Μόσχα αντέδρασε στην απόφαση του ΔΠΔ ασκώντας ποινική δίωξη κατά του εισαγγελέα και τριών δικαστών.

Στην Ευρώπη, σαν να μην αρκούσε η κακοφωνία που παραδοσιακά χαρακτηρίζει την ευρωπαϊκή στάση στο Μεσανατολικό, η απόφαση του εισαγγελέα προκαλεί βαθιά ρήγματα τόσο στην κοινή γνώμη όσο και ανάμεσα στα κράτη-μέλη. Η Γαλλία, η Γερμανία, η Δανία και το Βέλγιο έκαναν υποστηρικτικές δηλώσεις της ανεξαρτησίας του ΔΠΔ και της ανάγκης να γίνουν σεβαστές οι αποφάσεις του. Πολλές οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων καιρέτισαν επίσης

την απόφαση σαν ένα ιστορικό βήμα στην εξάλειψη της ατιμωρησίας για σοβαρά διεθνή εγκλήματα. Άλλες χώρες, όπως η Τσεχία και η Ιταλία, αλλά και η εκτός ΕΕ Μεγάλη Βρετανία, που είχε πρωτοστατήσει στην προσπάθεια ίδρυσης του ΔΠΔ, αντέδρασαν αρνητικά.

Η ΕΕ συνέβαλε αποφασιστικά στη δημιουργία του ΔΠΔ, έπειτα από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ. Πολλά ισχυρά κράτη είχαν αντιδράσει στην ίδρυση αυτού του δικαστηρίου θέλοντας να εξασφαλίσουν ατιμωρησία για ενδεχόμενα δικά τους εγκλήματα. Η Κίνα, η Ρωσία, η Ινδία, η Τουρκία, η Αίγυπτος δεν είναι συμβαλλόμενα μέρη. Οι ΗΠΑ ενώ αρχικά υποστήριξαν την δημιουργία αυτού του δικαστηρίου τελικά άλλαξαν στάση και άρχισαν να το υπονομεύουν.

Αναμφίβολα η ίδρυση του ΔΠΔ αποτελεί σημαντική κατάκτηση της πολιτισμένης ανθρωπότητας και η ΕΕ πρέπει να είναι υπερήφανη για τη δική της σημαντική συμβολή. Για πρώτη φορά στη σύγχρονη ιστορία κυρίαρχα κράτη αποφάσισαν να αποδεχθούν τη δικαιοδοσία ενός μόνιμου ποινικού δικαστηρίου για να δικάζει ακόμα και δικούς τους πολίτες. Σήμερα 124 κράτη έχουν αποδεχθεί το καταστατικό του ΔΠΔ που λειτουργεί από το 2002 με έδρα τη Χάγη.

Αν τελικά επιβεβαιωθούν τα εντάλματα σύλληψης οι επιπτώσεις θα είναι σημαντικές σε επικοινωνιακό και ηθικό επίπεδο ακόμα και αν κανείς από τους εμπλεκόμενους δεν οδηγηθεί στο εδώλιο της Χάγης. Καταλυτικές θα είναι και οι διπλωματικές επιπτώσεις. Τα κράτη-μέλη της ΕΕ θα έχουν τη νομική υποχρέωση, είτε συμφωνούν είτε διαφωνούν με τα εντάλματα, να συλλάβουν και να παραδώσουν στο ΔΠΔ στη Χάγη οποιονδήποτε Ισραηλινό ή Παλαιστίνιο που διώκεται. Με άλλα λόγια θα είναι ανέφικτες οι συναντήσεις με Νετανιάχου στη Λευκωσία ή στην Αθήνα. Τα πράγματα όμως περιπλέκονται και για τους ηγέτες της Χαμάς. Θα μπορούν να περιοδεύουν στο Κατάρ, στην Τουρκία ή στην Αίγυπτο, αφού οι χώρες αυτές δεν έχουν προσχωρήσει στο ΔΠΔ. Αν όμως βρεθούν σε εδάφη της Παλαιστινιακής Αρχής θα πρέπει να συλληφθούν και να σταλούν στη Χάγη αφού η Παλαιστίνη έχει επικυρώσει το καταστατικό του ΔΠΔ.

Με άλλα λόγια οι διπλωματικές αναταράξεις μόλις τώρα αρχίζουν, διαψεύδοντας πανηγυρικά όσους υποστήριξαν ότι οι αποφάσεις του ΔΠΔ είναι «άνευ σημασίας».

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ
ΔΗΜΗΤΡΗ
ΚΟΥΡΚΟΥΛΙΑ